

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1273

Vragen van het lid **Van Nispen** (SP) aan de Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid over *recente arresten van het Gerechtshof over de proceskostenvergoeding in Mulderzaken* (ingezonden 20 december 2024).

Antwoord van Staatssecretaris **Strucken** (Justitie en Veiligheid) (ontvangen 12 februari 2025). Zie ook Aanhangsel Handelingen, vergaderjaar 2024–2025, nr. 1004

Vraag 1

Heeft u kennisgenomen van de recente arresten van het Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden over de proceskostenvergoeding in Mulderzaken?¹
Herinnert u zich tevens antwoorden op eerdere schriftelijke vragen hierover?²

Antwoord 1

Ja.

Vraag 2

Wat zijn volgens u de consequenties van deze rechterlijke uitspraken voor de proceskostenvergoeding in Mulderzaken en de door de Kamer gewenste beleidswijziging, gerealiseerd met het amendement-Inge van Dijk c.s. bij de Wet herwaardering proceskostenvergoedingen (Kamerstuk 36 427, nr. 7)?

Antwoord 2

Per 1 januari 2024 is de Wet herwaardering proceskostenvergoedingen WOZ en bpm³ in werking getreden. De Wet herwaardering regelt onder meer dat overcompensatie wordt weggenomen bij het toekennen van vergoedingen van kosten van door een derde beroepsmatig verleende rechtsbijstand voor zaken binnen deze rechtsgebieden. Door het amendement van het lid Van Dijk (CDA) c.s. is onder meer de verlaging van de proceskostenvergoeding ook van toepassing op Wahv-zaken (Mulderzaken). Het hof Arnhem-Leeuwarden heeft in de, in de vraag aangehaalde, arresten kort gezegd geoordeeld dat bij de vaststelling van de hoogte van de proceskostenvergoeding onderscheid

¹ Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 17 december 2024, ECLI:NL:GHARL:2024:7769

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 17 december 2024, ECLI:NL:GHARL:2024:7768

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, 17 december 2024, ECLI:NL:GHARL:2024:7764

² Aanhangsel Handelingen II, vergaderjaar 2022–2023, nr. 2298.

³ Stb 2023, 507; WOZ: *Wet waardering onroerende zaken* en bpm: *Wet op de belasting van personenauto's en motorrijwielen 1992*.

wordt gemaakt tussen Wabv-procedures enerzijds en andere bestuursrechtelijke procedures, niet zijnde WOZ- en bpm-procedures, anderzijds. Het hof concludeert dat het niet kan beoordelen of het gemaakte onderscheid in strijd is met het discriminatieverbod van artikel 14 van het Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden (EVRM) en/of artikel 1 van het Twaalfde Protocol bij het EVRM, omdat de daarvoor noodzakelijke informatie bij de totstandkoming van de regeling niet naar voren zou zijn gekomen. Omdat daardoor niet kan worden uitgesloten dat er strijd is met het discriminatieverbod, moet genoemde regeling, waarmee de proceskostenvergoeding wordt verlaagd in Mulderzaken, bij de vaststelling van een proceskostenvergoeding buiten toepassing worden gelaten, aldus het hof. Als gevolg van de arresten zal de reguliere, hogere vergoeding, zoals van toepassing op overige bestuursrechtelijke zaken, weer gelden.

Vraag 3 en 4

Vindt u het ook nog steeds wenselijk, conform de bedoeling van de wetgever, dat proceskostenvergoedingen ook in Mulderzaken gematigd zouden moeten worden vanwege de vaak beperkte tijdsbesteding door de bureaus die bijstand verlenen, er vaak veel zaken op een dag behandeld worden door hetzelfde bureau en de proceskostenvergoedingen behoorlijk kunnen oplopen? Zo ja, welke maatregelen gaat u dan nemen om er voor te zorgen dat de bedoeling van de wetgever ook dusdanig onderbouwd of uitgedrukt wordt in de wet om de problematiek zoals die in de arresten tot uiting komt een antwoord te bieden?

Is volgens u een wijziging van de wet vereist, of zou kunnen worden volstaan met nadere informatie, omdat de overweging van het Hof luidt dat «bij gebrek aan in het kader van de totstandkoming aanwezige informatie» niet zou kunnen worden beoordeeld of sprake is van «strijd met het discriminatieverbod ex art 14 EVRM en/of artikel 1 van het Twaalfde Protocol bij het EVRM»?

Antwoord 3 en 4

Het vorige kabinet heeft het amendement destijds gesteund omdat de verwachting was dat de daarin besloten wijzigingen een grote bijdrage zouden leveren aan het tegengaan van de acute problematiek veroorzaakt door de toestroom van zaken van no cure no pay-bedrijven in de keten – met name bij het Openbaar Ministerie (OM) en de Rechtspraak – en daarbij het gebruik van proceskostenvergoeding als verdienmodel een halt zou worden toegeroepen. Voornoemde arresten leiden niet tot een andere afweging. Het is aan het OM om juridische vervolgstappen te nemen naar aanleiding van het arrest. Ik heb inmiddels vernomen van het OM dat zij de arresten van het hof bestudeert en zich beraadt op eventuele vervolgstappen. Het OM betreft hierbij het recente arrest van de Hoge Raad over de hoogte van de proceskostenvergoeding in WOZ-zaken en bpm-zaken.⁴ De Hoge Raad heeft de verlaging van de proceskostenvergoeding in WOZ- en bpm-zaken niet in strijd geacht met het discriminatieverbod. Het OM betreft in haar beraadslaging eveneens de recente uitspraken van de rechtbank Den Haag, waarin de kantonrechter gemotiveerd afwijkt van de in het antwoord op vraag 2 genoemde lijn uit de arresten van het hof Arnhem-Leeuwarden.⁵ Inmiddels heb ik eveneens vernomen dat de procureur-generaal bij de Hoge Raad naar aanleiding van voornoemde arresten van het hof Arnhem-Leeuwarden aangekondigd heeft voornemens te zijn om een vordering tot cassatie in belang der wet in te stellen.⁶ Afhankelijk van de uitkomsten zal verder worden gezien of, en zo ja, welke aanvullende maatregelen nodig zijn.

⁴ ECLI:NL:HR:2025:46, Hoge Raad, 24/00575.

⁵ ECLI:NL:RBDHA:2025:1662; ECLI:NL:RBDHA:2025:1658; ECLI:NL:RBDHA:2025:1660.

⁶ Te raadplegen via: <https://www.hogeraad.nl/bijzondere-taken/cassatie-belang-wet>.